

використовувати такі вразливості для кібератак, оскільки цільові системи не готові до захисту.

6. Firewall [3] (мережевий екран) – це програмне або апаратне забезпечення, яке блокує несанкціонований доступ до комп'ютерної мережі, захищаючи дані від атак. Використання мережевого екрану у військових операціях є критично важливим для захисту військових мереж і інформації.
7. Malware [3] (шкідливе програмне забезпечення) – це програмний код, створений для пошкодження комп'ютерних систем або викрадення даних. Шкідливе ПЗ може включати віруси, трояни, програми-шпигуни, які можуть використовуватись для розвідки або диверсій.

Ці терміни стали частиною не лише військової, а й загальної лексики, оскільки кібербезпека і кібервійна є важливими в сучасному цифровому світі.

Головний висновок з вищесказаного полягає в тому, що ми дедалі більше покладаємося на комп'ютерні мережі для передачі необхідної інформації. Така залежність створює вразливі місця, оскільки все більше нашої військової інфраструктури стає автоматизованою та взаємопов'язаною. Будь-яка спроба використати ці вразливості та наші зусилля щодо захисту нашої секретної військової інформації, в кінцевому підсумку, призвели нас до концепції інформаційної війни.

Список використаних джерел:

1. Стиркіна Ю. (2022) - Modern military vocabulary in teaching english: linguistic and social aspects of mastering - Естетика і етика педагогічної дії. 2022. Вип. 25
2. Kim E. – Exploring the World of Military Vocabulary: How It Can Benefit English Learners - <https://promova.com/blog/military-vocabulary/>
3. Webster's Unabridged Dictionary - <https://unabridged.merriam-webster.com/>

ОСОБЛИВОСТІ РОЗПІЗНАВАННЯ БРЕХНІ В КОМУНІКАЦІЇ

Ірина Ніколайчук

здобувачка вищої освіти,

СО «Магістр», ОПП «Прикладна лінгвістика»,

Донецький національний університет імені Василя Стуса,

E-mail: nikolaichuk.i@donnu.edu.ua

Брехня як компонент комунікації, за допомогою якого люди впливають один на одного, незмінно задовольняє власні потреби у процесі взаємодії. Брехня також може розглядатися як засіб зміни індивідуальної поведінки.

Брехня – це особлива когнітивна діяльність, яка вимагає активізації мислення, уваги, пам'яті та уваги.

Це пов'язано з тим, що мовлення, як когнітивний процес, чітко відображає мислення. Отже, швидкість та ефективність когнітивних процесів у мовленні сприяють викриттю та приховуванню брехні.

Переважна більшість людей діє чесно, а брехня, з якою ми стикаємося щодня, є лише соціальною, покликаною захистити нас від правдивих відповідей на повсякденні небажані запитання.

Однак важливо правильно оцінити ступінь правдивості інформації, що передається в серйозних питаннях, чого вкрай важко досягти. З давніх-давен люди намагалися виявити обман, використовуючи різноманітні методи і прийоми. Однак правда полягає в тому, що виявити брехню дуже складно.

Основними формами брехні є підготовлена та непідготовлена брехня. На відміну від реальних ситуацій, у багатьох випадках отримувачі соціальних послуг, які брешуть, готуються до брехні заздалегідь, що дуже ускладнює виявлення ознак брехні. Комуніканти, які брешуть свідомо: їх можна розпізнати за тим, що вони не пам'ятають, що говорили раніше, або суперечать самі собі. Якщо ви помітили, що брехня виходить за рамки звичайного, перестаньте висловлювати крайнє розчарування. Прийміть інформацію, навіть якщо ви знаєте, що вони брешуть. Зазвичай це пов'язано з невпевненістю в собі та «глибинним» почуттям неповноцінності. Ви не можете змінити цю людину, тому робіть власні висновки. Якщо ви не впевнені, що людина вас обманює, запитайте про певні деталі або уточніть щось. Тоді людина зрозуміє, що сказане нею не відповідає дійсності, і почне свідомо брехати. У такому випадку звинуватити людину набагато легше [4].

Наразі в безконтактній детекції брехні для визначення, коли людина бреше, використовуються такі методи: спостереження за невербальною поведінкою (односигнальна система), аналіз мовлення (двосигнальна система). Це передбачає аналіз отриманої інформації за такими каналами: вербальний (семантичний рівень) – 7%, мовні засоби (голос, інтонація) – 38%, засоби поведінки (міміка, жести, поза, дистанція тощо) – 55%, канали невербальної інформації (підвербальні особливості мовлення, пантоміміка, вегетативні реакції, емоційна експресія, образи тощо) [2; 3].

Згідно з дослідженнями багатьох вчених, основними емоціями, які спостерігаються на обличчі людини, яка збрехала, є страх, провина і радість (посмішка після того, як брехун успішно обдурив інших) [6].

Техніки вербального обману включають: невідповідь (людина не відповідає на ваше запитання); питання-заперечення (ви не отримуєте прямого заперечення чогось у вашому запитанні, що стосується неправильної дії або результату); невдача або відмова відповісти (людина уникає відповіді на запитання або не хоче говорити на певні теми); повторення запитань (людина уникає відповіді на запитання або не хоче говорити на певні теми); висловлювання, але не відповідь (наприклад: *«Це хороше запитання»* – вони не хочуть говорити на певні теми); повторювання запитання (якщо людина перепитує); заяви, але не відповіді (наприклад: *«Це гарне запитання», «Гарне запитання», «Я радий, що ви запитали», «Я розумію, що ви відчуваєте»*); непослідовні свідчення (людям з поганою пам'яттю важко брехати); перехід в

атаку (брехуни можуть відчувати сильний тиск і кидатися в атаку, коли їх заганяють у кут); недоречні запитання (наприклад, відповідь запитанням на запитання); надто конкретні відповіді (наприклад, технічні або вузькоспеціалізовані відповіді, «засипання» детальною інформацією); недоречний рівень ввічливості; недоречний рівень занепокоєння; розчарування (обурення) процесами та процедурами; нерозуміння простих запитань; відсилання до тверджень (наприклад: «Я вже казав вам раніше:...»); апеляція до релігійних тверджень (наприклад: «Клянусь Богом», «Аллах мені свідок»); вибіркова пам'ять (наприклад: «Цю частину я пам'ятаю, а ту – ні»); фразоутворюючі твердження (наприклад: «Не зовсім...», «В основному...»), переконуючі твердження (маніпулятивні техніки) тощо [1].

Жести, які використовуються під час брехні: жест «закривання обличчя руками»; жест «закривання рота»: закривання рота долонями, пальцями або кулаками; жест «торкання носа»: легке потирання носа або швидке торкання носа; жест «потирання очей»; жест «смикання за комір»; жест «смикання за комір жести, що закривають, часте погладжування волосся, нервова поведінка (регулярне підвищення голосу, хихикання, часте куріння, постукування по столу), потирання долонь [5].

Отже, розпізнавання брехні в комунікації може бути складним завданням, оскільки немає універсального методу, який гарантує точний результат. Однак існують кілька методичних рекомендацій, які можуть допомогти у виявленні можливих ознак брехні:

- Вербальні ознаки: ускладнене формулювання; невідповідність історії; відсутність подробиць;
- Невербальні ознаки: контакт з очима; міміки і жести; тіло і позиція;
- Емоційні ознаки: перевантаження емоцій;
- Перевірка фактів;
- Інтуїтивний підхід: ваше особисте відчуття чи інтуїція також можуть бути корисними.

Варто зазначити, що перелічені ознаки брехні як вербальні, так і невербальні, є кластерами, що можуть вказувати на обман або нещирість людини. Вони діють у комплексі. Не можна робити висновок, що особа бреше, використовуючи тільки один із кластерів.

Список використаних джерел:

1. Гюстон Ф., Карнісеро С., Флорд М., Теннант Д. Анатомія брехні. Харків: Віват, 2019. 208 с.
2. Екман П. Теорія брехні. Київ: Видавнича група КМ-БУКС, 2019. 320 с.
3. Екман П. Чому діти брешуть. Київ: Видавнича група КМ-БУКС, 2018. 264 с.
4. Наварро Дж. Словник мови тіла. Секрети невербальної комунікації. Харків: Віват, 2022. 192 с.
5. Профайлінг. Секрети професії: профайлер – живий «детектор брехні». *Супер Сім'я – Ким би ти не був – будь краще. Блог про саморозвиток.*

URL: <https://superfamily.in.ua/profajling-sekreti-profesii-profajler-zhivijdetektor-brexni/> (дата звернення: 04.09.2024).

6. Фулфер М. Мистецтво читання обличчя. Київ, 2012. 176 с.

LOST IN TRANSLATION: WHEN WORDS GET STUCK BETWEEN LANGUAGES IN MASS MEDIA

Liudmyla Okulova

Assistant Professor, Philology Department

Odesa National Maritime University

E-mail: leleira1234@gmail.com

In an increasingly globalized world, the seamless exchange of information is pivotal, yet language often serves as both a bridge and a barrier in mass media. The phenomenon of mistranslation in mass communication is neither trivial nor rare; it carries significant consequences. Words and phrases that become garbled in translation not only hinder understanding but can also foster misinterpretations and perpetuate stereotypes, thereby affecting public perception and international relations.

One primary issue with translation in mass media is the potential for cultural nuances to be lost. Languages are not simply vocabularies of equivalent terms. They are imbued with cultural contexts, idioms, and metaphoric meanings that don't always have direct analogs in other languages. For instance, colloquial expressions and humor are notoriously difficult to translate. A joke that might be funny and appropriate in one culture could be offensive or nonsensical in another. This exemplifies how media translations can mislead audiences when cultural sensitivity and localized understanding are absent.

Many social media platforms fail to translate warning labels and fact-checking information into languages other than English effectively. For instance, during the 2020 U.S. presidential election, misinformation was shared in Spanish, but the accompanying debunking labels were not translated, leaving Spanish-speaking users without critical context to judge the credibility of the content [2]. This lack of accessibility can result in non-English speakers being exposed to misleading information without adequate warnings.

Social media algorithms often prioritize content in English, which can lead to a disproportionate focus on misinformation that is prevalent in that language. While some platforms have begun to implement multilingual detection mechanisms, many still overlook less commonly spoken languages [1]. This creates an environment where misinformation can spread unchecked among linguistic minorities who may not have access to reliable translations or fact-checking resources.

Furthermore, the role of media outlets in perpetuating stereotypes through mistranslation cannot be ignored. When translators fail to accurately convey the subtleties of a message, the resultant content can sometimes reinforce negative stereotypes, either by overgeneralizing or misrepresenting the original intent. In the